

Borze v preteklem tednu

15. januar – 19. januar 2024, leto XVI, št. 4

NLB Skladi, d.o.o.

Timotej Žlof

Finančni analitik

Indeks S&P 500 po dveh letih spet podrl absolutni rekord

Svetovna gospodarska elita se je pretekli teden mudila na rednem letnem srečanju Svetovnega gospodarskega foruma (WEF) v Davosu, kamor so bile uprte oči javnosti. V enem od intervjujev je predsednica Evropske centralne banke Christine Lagarde resneje namignila, da bi prvo znižanje obrestnih v Evropi lahko dočakali na junijskem zasedanju. V senci dogodka pa je zaradi izboljšanih pričakovanj tehnološkega sektorja za letošnje leto vodilni ameriški delniški indeks po nekaj več kot dveh letih dosegel novo rekordno vrednost.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (12. 1. 2024 – 19. 1. 2024)	Donosnost letos* (31. 12. 2023 – 19. 1. 2024)
Svet - MSCI World	+0,79%	+1,86%
ZDA - S&P 500	+1,75%	+3,16%
Evropa - DJ STOXX 600	-1,57%	-1,98%
Japonska -Topix	-0,97%	+2,47%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-2,00%	-3,60%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg

Tretji teden januarja je zaznamovalo precej neenotno gibanje borznih trgov, pri čemer so svetovni delniški indeks nad gladino obdržale ZDA, še natančneje pa njihov tehnološki sektor. Kljub skrajšanemu trgovanju tednu, ki se je zaradi praznovanja dneva rojstva Martina Luthra Kinga ml. pričel s torkom, je vodilni ameriški indeks S&P 500 do konca tedna ustvaril kar +1,75 % donosnost in teden končal pri 4.839 točkah, kar je največ po 3. januarju 2022, ko je bil dosežen prejšnji vrh. Tehnološkemu sektorju je pospešek dala objava četrletnih rezultatov sicer tajvanskega proizvajalca polprevodnikov TSMC, ki so presegla pričakovanja analitikov, tako da se je samo v četrtek cena delnice povišala za skoraj 10 %. Podjetje, ki je glavni dobavitelj polprevodnikov podjetjema Apple in Nvidia, je napovedalo, da zaradi potreb razvoja umetne inteligence v letošnjem letu pričakuje približno 20 % višje prihodke kot v lanskem, in navedlo, da uspešno napreduje z gradnjo novih obratov na Japonskem, v ZDA in Nemčiji. Dodatno sta trge presenetila še podatka o 0,6 % rasti maloprodaje v mesecu decembru, ki je prav tako presegla napovedi, in skokovita rast vrednosti indeksa razpoložnja potrošnikov, ki ga meri Univerza v Michiganu. Ta se je v januarju povzpela na vrednost 78,8, potem ko je še v decembru znašal zgolj 69,7 ter v novembru 61,3, kar predstavlja najvišjo dvomesečno rast od leta 1991. Hkratno občutnejše znižanje iskalcev novih in obstoječih zaposlitev pa je znova povzročilo pritisk na obvezniške naložbe, kjer se zahtevane donosnosti na 10-letno ameriško državno obveznico nahajajo pri 4,12 %, kar je najvišje v zadnjih petih tednih.

Tisti, ki najbolj nestrpno pričakujejo obrat monetarne politike v Evropi, kjer makroekonomske objave niso tako navdušujoče, so ta teden ob komentarjih predsednice Evropske centralne banke doživeli hladen tuš. Kot je dejala, bodo kreatorji monetarne politike najverjetneje še do pozne pomladi spremljali podatke o rasti plač, preden bo sprejeta končna odločitev o rahljanju obrestnih mer. Na slabše razpoloženje vlagateljev v evropske delniške papirje je vplival tudi podatek o negativni gospodarski rasti v zadnjem četrletju preteklega leta v Nemčiji, kjer je ta znašala -0,3 %, v enaki stopnji pa bi se naj nemški BDP znižal tudi v celotnem letu 2023. Dovolj zgovoren je še podatek, da se je v EU v mesecu decembru prvič po 17 mesecih znižalo število novo registriranih avtomobilov za 3,3 %, pri čemer je bil prvič po aprilu 2020 zabeležen tudi upad registracij novih električnih vozil, kar bi lahko nakazovalo na večjo cenovno občutljivost evropskega potrošnika v zadnjem obdobju. Negativno presenečenje v Združenem kraljestvu pa je predstavljala objava stopnje inflacije, ki je decembra narasla za 10 bazičnih točk na 4 %, čeprav se rast plač in obseg maloprodaje glede na predhodne podatke upočasnjujeta.

Zaradi šibkih makroekonomskih podatkov pa še naprej spremljamo beg tujih vlagateljev iz kitajskih delniških naložb. Kljub temu da je kitajsko gospodarstvo v letu 2023 zraslo za 5,2 % s čimer je bil politični cilj oblasti v Pekingju dosežen, je to manj od pričakovanj, nič kaj optimistično pa vlagatelji ne gledajo na obete za letošnje leto. Rast maloprodaje je decembra na letni ravni znašala 7,4 %, kar pomeni znižanje glede na novembrsko 10,1 % rast in hkrati nižje od pričakovanj analitikov pri 8 %. Zaskrbljujoče je tudi, da še vedno spremljamo padanje cen nepremičnin. Decembra so se cene stanovanj na kitajskem znižale za 0,4 %, kar predstavlja šesti zaporedni mesec zniževanja cen in najhitrejši padec cen po februarju 2015. Dodatni pritisk na kitajske tehnološke delnice pa je pristavila še domnevna povezava kitajske vojske s podjetjem Baidu pri razvoju modela umetne inteligence, imenovanega Bernie. Za vlagatelje v azijske naložbe bi se lahko teden malenkost uspešneje končal na Japonskem, kjer je rast cen življenjskih potrebščin, merjena z indeksom CPI, decembra znašala 2,3 %, kar je najmanj po juniju 2022 in nakazuje na to, da do zaostrovanja monetarne politike morda vendarle ne bo prišlo, a je celotno rast v nacionalni valuti, tujim vlagateljem znova »odnesla« deprecijacija jena.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.